

" اقدامات پیشگیرانه و کنترلی جهت کاهش اثرات ریز گردها و گرد و غبار در واحد های پرورشی طیور "

با استمرار پدیده خشکسالی، شرایط اقلیمی از جمله تعداد و سرعت وزش باد تغییر پیدا کرده و باعث افزایش گرد و غبار و آلودگی هوای می شود. بدنبال وزش باد و آلوده شدن هوا عوامل فیزیکی، شیمیایی، میکروبی و حشرات و همچنین فلزات سنگین از یک منطقه به منطقه دیگر منتقل می شوند و ممکن است خسارات زیادی را در واحد های پرورشی بوجود آورند. لذا تمهیدات لازم مدیریتی و آشنایی بارهاها و روشهای جلوگیری از ورود و کاهش اثرات زیانبار ناشی از پدیده خشکسالی (گرد و غبار) در واحدهای پرورشی طیور ضروری می باشد.

- ۱- عوامل بیماریزای احتمالی همراه گردوغبار از جمله، CRD کمپلکس، برونشیت عفونی، نیوکاسل و سالمونلوز ممکن است موجب عفونت و بیماریهای تنفسی و گوارشی در پرندگان گردد.
- ۲- باد و گرد و غبار با تغییر در چرخش و ویروس در هر منطقه و همچنین با تحت تاثیر قرار دادن یکنواختی ایجاد شده ناشی از عملیات واکسیناسیون، تغییرات زیادی را در وضعیت عوامل بیماری در منطقه بوجود می آورد.
- ۳- ریزگردهای موجود در گرد و غبار، علاوه بر تحت تاثیر قراردادن دستگاه تنفسی طیور با ماندگاری در پر پرنده به صورت مستقیم یا غیر مستقیم زمینه را جهت بروز و یا تشدید سایر بیماریها بوجود می آورند.
- ۴- چنانچه در زمان رخداد گرد و غبار ویا پس از آن، اقدامات لازم پیشگیرانه و کنترلی صورت نگیرد احتمال بروز بیماریهای تنفسی به صورت همزمان در یک منطقه افزایش پیدا می کند.
- ۵- ریز گردها پس از ورود به مجاری تنفسی با تحریک دستگاه تنفس باعث افزایش ترشحات و همچنین آسیب به دستگاه تنفس می شوند و شرایط را برای سایر عفونت های ویروسی و باکتریایی فراهم می نمایند.
- ۶- ریزگردها با اختلال و تضعیف سیستم ایمنی پرنده و همچنین افزایش حساسیت و تجمع عوامل عفونی در دستگاه تنفس، موجب افزایش تلفات در کانونهای درگیر بیماری می شوند.
- ۷- محوطه سازی در واحدهای پرورشی و ایجاد سرسالن مناسب به نحوی که ورودی سالن مستقیماً با محوطه مرغداری ارتباط نداشته باشد بسیار حائز اهمیت می باشد.
- ۸- در زمان رخداد گرد و غبار بسته بودن درب و پنجره های انبار باید مورد توجه جدی قرار گیرد.
- ۹- پس از هر طوفان و یا مواجهه شدن با پدیده گردوغبار، ضد عفونی محوطه مرغداری و تعویض مواد ضد عفونی موجود در حوضچه ها (ورودی، سرسالنها و زیرداکت هواکش ها) در واحدهای پرورشی ضروری می باشد.
- ۱۰- رعایت اصول بهداشت فردی و تاکید به شستشوی مستمر دست و صورت با آب و صابون و همچنین استفاده از ماسک توسط پرسنل و کارگران مرغداری بسیار مهم می باشد.
- ۱۱- پس از رخداد گرد و غبار شستشوی سرسالنها، تمیز نمودن هواکش ها، توجه به ضد عفونی سطوح و اینلت و همچنین تعویض مواد ضد عفونی زیر داکت هواکشها الزامی می باشد.
- ۱۲- پس از وقوع پدیده گرد و غبار، با هدف جلوگیری از کاهش شدت نور، پاک و تمیز نمودن لامپهای داخل سالن ضروری می باشد.

- ۱۳- جوجه ریزی بیش از ظرفیت در واحد پرورشی، اثرات زیانبار گرد و غبار را افزایش می دهد.
- ۱۴- نصب پوشال و برقراری جریان آب بر روی آنها و همچنین استفاده از مواد ضد عفونی کننده مانند هیدروکسید (بر اساس رقت توصیه شده کارخانه سازنده) نقش بسزایی در جلوگیری از ورود ریز گرد ها بداخل سالنهای پرورشی و همچنین کاهش اثرات زیانبار آنها دارد.
- ۱۵- توجه به سیستم تهویه، رطوبت و همچنین اجرای برنامه واکسیناسیون با نظر دامپزشک واحد نقش بسزایی در کاهش خسارات و تلفات احتمالی دارد.
- ۱۶- استفاده از سیستم آبخوری نیپل، شستشوی آبخورها و همچنین استفاده از مواد ضد عفونی کننده در آب آشامیدنی مانند هیدروکسید (بر اساس رقت توصیه شده کارخانه سازنده) از تکثیر و پاساژ عوامل عفونی در دستگاه گوارش جلوگیری می کند.
- ۱۷- در صورت نیاز به مصرف واکسن، انتخاب روش مناسب در منطقه ای که پدیده گرد و غبار اتفاق افتاده اهمیت بیشتری پیدا می کند.
- ۱۸- عایق بندی کامل و مسدود نمودن شکاف و درزهای موجود سالنهای پرورشی نقش بسزایی در جلوگیری از ورود ریز گرد ها به داخل سالن دارند.
- ۱۹- همزمانی وقوع پدیده گرد و غبار با هرگونه استرس (گرمایی، سرمای و)، خسارات و تلفات را در واحدهای پرورشی افزایش می دهد لذا توجه به نکات مدیریتی، فنی و تغذیه ای بسیار حائز اهمیت می باشد.
- ۲۰- انتخاب و خرید جوجه از مزارع مرغ مادری که وضعیت MS و MG آنها منفی و واکسنهارا بر اساس برنامه سازمان دامپزشکی کشور مصرف نموده اند و دارای تیترا و ایمنی مادری مناسبی می باشند مورد تاکید می باشد.
- ۲۱- استفاده از آنتی اکسیدان ها و مکملهای تقویت سیستم ایمنی و همچنین ترکیبات خلط آور و باز کننده برونش ها به میزان زیادی می تواند از مشکلات و عوارض تنفسی جلوگیری کند.
- ۲۲- با نظردکتر دامپزشک واحد می توان از مواد ضد عفونی کننده روی سر جوجه ها به روش اسپری (بر اساس رقت توصیه شده کارخانه سازنده) استفاده کرد.
- استفاده از مواد ضد عفونی با رقت مناسب بر روی سر جوجه ها حداکثر ۲ نوبت در روز و همچنین با افزایش دمای سالن (حداقل ۲ درجه و ۵ دقیقه قبل از شروع عملیات) و خاموش نمودن سیستم روشنایی در زمان اسپری نمودن مورد تاکید می باشد.
- ۲۳- توجه به تغییرات جوی و هشدار های هواشناسی در زمان جوجه ریزی و در طول دوره پرورش بسیار حائز اهمیت می باشد.
- ۲۴- در زمان بروز گرد و غبار دسترسی جوجه ها به هوای سالم کاهش پیدا می کند لذا توجه به مدیریت بستر و جلوگیری از سندرم آسیت مورد تاکید می باشد.

"اداره بهداشت و مدیریت بیماریهای طیور، زنبور عسل و آبزیان اداره کل دامپزشکی استان سمنان"